

Ceva vechi, ceva nou, ceva reînviat

*Un tablou despre... moartea picturii
spune povestea unei artiste care a ales
să sfideze, tot prin pictură, metehnele
artistice ale vremurilor noastre.*

**de Diana-Florina Cosmin
Foto: Horia Manolache**

Că bătaia de aripi a unui fluture în Brazilia va declanșa un taifun în Texas este deja un principiu dovedit în meteorologie, finanțe și orice domeniu în care cauzalitățile sunt subtile și cu consecințe complexe. Că pasiunea unei fetițe de șase ani pentru pictură va ajunge, peste timp, să transforme în colecționari o sumedenie de oameni complet diferiți și fără o conexiune directă ori moștenită cu arta este un altfel de „butterfly effect”. Și, dacă teoria inițială a efectului de fluture îi aparține meteorologului american Edward Lorenz, cea legată de artă ar putea fi numită „efectul Barbara Hangan”, pictorița originară din Cluj despre care oamenii nu se mulțumesc să vorbească, ci simt nevoia să-i posede, ba chiar să-i colecționeze creațiile. „Succesul, ca artist, înseamnă să ai reacții de la oameni”, crede ea. Când divorțează și își iau cu ei hainele și tablourile, când își schimbă casa și primul gând e să aibă mai mult loc pentru tablouri, când aleg un tablou drept cadou pentru majoratul copiilor sau când recunosc deschis că nu colecționează alți artiști, dar că au „un fix” cu creațiile ei. „Bucuria cea mai mare e când vezi că oamenii revin periodic în atelierul tău”, zâmbește ea.

Printr-o coincidență, cea mai recentă expoziție a

Barbarei se numește chiar „The Butterfly Effect”, deși inițial fusese gândită și anunțată sub titulatura „Pink” (după tonurile pastelate și luminoase în care își gândise, inițial, creațiile).

Pictura însă, exact ca fluturele, are o viață proprie, așa că planurile artistei s-au schimbat pe măsură ce rozul s-a transformat în gri, apoi în bleu, apoi într-un amalgam de nuanțe și stări pe care nu le putea reda autentic decât o altă denumire.

„Efectul de fluture e denumirea perfectă, pentru că aceste creații s-au născut dintr-un haos de senzații și de lucruri pe care le-am trăit în ultimii doi ani”, explică ea.

Barbara nu pictează personaje de tablou, ci femei cu vieți și suferințe complicate, adesea chinuite, întotdeauna puternice sub o aparență fragilitate. Imaginea e doar o ușă deschisă, iar titlul pe care îl alege pentru fiecare tablou joacă rolul de parolă cu care cel care privește poate accede înăuntrul poveștii, alegând să-și imagineze povestea femeii respective după bunul plac. „Poate povestea mea nu e aceeași cu a ta, așa că portretul e doar un pretext”, zâmbește Barbara. „Evit întotdeauna să spun totul și las o fereastră sau o ușă prin care să vezi pe gaura cheii”. De aceea, tablourile ei au

adesea nume atipice, care te fac să rămâi pe loc, construind ad-hoc în minte lumi și emoții de luat cu tine acasă... cu sau fără tablou. „Diseară e bal în Salonul Oval”. „Cea pe care am s-o iau în zbor”. „Se face ziuă, trebuie să plec”. „Ginger Greige, fata care nu s-a mai întors din Copacabana”. „Strania poveste a vasei cu flori”. „Guerlain a botezat parfumul «Voilà pourquoi j'aime Rosine»”.

„**Denumirea** cu Guerlain e un vers din Minulescu”, explică ea, „iar parfumul chiar a existat cândva, dar acum nu se mai fabrică”. Cât despre Ginger Greige, Barbara zâmbește din nou: „În tablourile mele, am multe fete care nu se mai întorc...”.

Vorbește încet și rar, aproape șoptit, cu un calm care mă face să mi-o imaginez stând în fața șevaletului și aplicând, cu răbdare și concentrare milimetrică, tușele de pensulă din care se compun ușile ei către poveste. Și-a găsit vocația în copilărie, când tatăl ei a dus-o pentru prima dată în atelierul unui prieten pictor și din acel moment a știut că asta va fi și viața ei.

La zece ani făcea experimente după schițele maeștrilor, în special cailui Albrecht Dürer, pe care îi (re) desena, cu aceeași răbdare entuziastă, chiar și de 20 de ori la rând (pasiunea s-a păstrat, iar în expoziția actuală are

Succesul Barbarei, ca artist, înseamnă să aibă reacții din partea oamenilor: când ei divorțează și își iau cu ei doar hainele și tablourile, când se mută și primul gând este să aibă mai mult loc pentru tablouri sau când recunosc deschis că nu colecționează alți pictori, dar că au „un fix” cu creațiile ei.

un tablou cu cap de cal, denumit „Allez France”).

Această hotărâre de neclintit de a face cu orice preț carieră în pictură a salvat-o de la soarta artistului „neînțeles și neapreciat”, pentru că și-a asumat de la bun început toate piedicile care ar putea apărea pe parcurs. Și care, în ciuda succesului de azi, nu au fost deloc puține. „Înainte de examenul practic la Facultatea de Artă, mi-am rupt mâna dreaptă”, își amintește ea. Proba durează zece ore, împărțite pe două zile, iar Barbara a lucrat cu dureri atroce și cu mâna în ghips și a intrat. „A fost momentul în care am știut că, dacă am făcut-o pe asta, pot să fac absolut orice”, recunoaște ea.

În creațiile ei, nimic nu e lăsat la voia întâmplării, nici măcar fiecele cu care vine fiecare pictură și care sunt alese din târguri de antichități sau din podurile caselor programate pentru demolare. Pe multe le decapează și le restaurează, curățând straturile de bronz de sobă sau înlocuind piesele și detaliile-lipsă. Uneori, lucrează pe o ramă aproape la fel de mult ca pe pictură în sine, dar are satisfacția că obiectul care a ieșit din mâna ei este special de la un capăt la celălalt. „Oricum, când termin un tablou, îi dau o notă”, recunoaște ea. „În funcție de temă, de cromatică și de rama pe care i-am găsit-o”.

Pentru cineva care a știut de la șase ani că va face pictură și care a crescut printre sculptori, pictori, fotografi și actori, demersul pare excesiv de matematic, dar Barbara știe foarte bine că arta are nevoie, în zilele noastre, și de matematică, și de marketing, ba chiar și de „relații cu publicul”. „Din colecția asta, zece tablouri sunt cu notă maximă, din punctul meu de vedere”, explică ea. „De obicei sunt doar 2-3 dintr-o colecție”. A nu se înțelege că le iubește sau le apreciază mai puțin pe celelalte, dar are nevoie de un reper prin care să-și stabilească prețurile, în general cuprinse între 3.000 și 9.000 de euro. Chiar și așa, există unele piese de care e greu să se despartă. „Și atunci nu mă despart, pur și simplu...”, zâmbește ea.

Una dintre ele este „La Muerte de la Pintura”, tabloul său-manifest și un semnal de alarmă în legătură cu soarta artei în zilele noastre. Este ca un mesaj în sticlă, care ajunge să fie citit doar de către destinatarul care i se potrivește, pentru că Barbara nu crede în revoluții, ci în schimbări făcute de fiecare om în parte, până când se atinge masa critică. Știe că a reușit să-și creeze admiratori fideli și oameni care îi cumpără creațiile dinainte de a se fi uscat bine vopselurile tocmai pentru că stilul

ei – clasic contemporan – este o alternativă la conceptualizarea excesivă pe care o blamează fără patimă, cu o detașare asumată. „Nu cred că e corect să dai bani grei pe ceva ce ai putea face și tu sau pe ceva ce copilul tău ar putea desena mai bine”, recunoaște ea. „Nu degeaba se numesc arte frumoase, pentru că trebuie să te emoționeze, să-ți transmită ceva”. Un „ceva” care să poată fi perceput cu sufletul, fără note de subsol și fără să citești explicații interminabile despre mesajul complex pe care a vrut să-l transmită artistul într-o lucrare fără cap și coadă.

Barbara nu se așteaptă - și nici nu și-ar dori - ca lumea să revină la gusturile de odinioară, dar o încântă ideea că, printre formele seci, liniare și minimaliste, oamenii încep să-și dorească, din ce în ce mai mult, o notă de căldură care să le amintească de alte vremuri. Un fotoliu vechi, restaurat. Un covor făcut manual de meșteșugari. Ori poate un tablou de pe șevaletul unui artist, care să spună o poveste fără note de subsol. Direct de la suflet la suflet. „Așa văd eu viitorul, ca un mix între vechi și nou”, crede ea. Exact ca oricare dintre tablourile sale: o poveste nouă într-o ramă veche, pentru un moment, fie el și împrumutat, de frumusețe pură. ■

„La Muerte de la Pintura” este tabloul-manifest al Barbarei și un semnal de alarmă privind soarta artei în vremurile noastre.

O încântă ideea că, printre forme seci și liniare, oamenii încep să-și dorească, tot mai mult, o notă de căldură care să le amintească de alte vremuri și să le spună o poveste fără note de subsol.